

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2025/2026

**Základní škola a Mateřská škola Neplachovice, okres Opava,
příspěvková organizace**

Školní 199, 747 74 Neplachovice

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ZŠ A MŠ NEPLACHOVICE

školní rok 2025 - 2026

Motto: „Musíme si neustále vážit nejen svých úspěchů, ale rovněž úsilí, které vynakládáme.“

VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE PRO TVORBU MPP

Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže

Úmluva o právech dítěte

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Legislativní předpisy

- **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů**
 - **Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů**
 - **Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů**
 - **Vyhláška č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky (vyhláška o dokumentaci škol a školských zařízení), ve znění pozdějších předpisů**
 - **Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů**
 - **Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů**
 - **Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů**
 - **Vyhláška č. 64/2005 Sb. o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění pozdějších předpisů**

○ **Vyhláška č. 282/2016 Sb.** o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

● **Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících**, ve znění pozdějších předpisů

○ **Vyhláška č. 317/2005 Sb.**, o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

● **Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních** a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

○ **Vyhláška č. 438/2006 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

○ **Vyhláška č. 458/2005 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče

Odkaz na zákony, vyhlášky MŠMT:

www.msmt.cz (ministerstvo → legislativa → zákony, vyhlášky aj.)

Vnitroresortní předpisy a dokumenty

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28, všech 24 příloh vydaných a pozměněných v r. 2015 – 24.

Metodický pokyn MŠMT **k prevenci a řešení šikanování** ve školách a školských zařízeních, č. j.: MSMT-21149/2016

Metodický pokyn MŠMT **k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance**, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)

Metodické doporučení MŠMT **k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků vyučování** č.j.: MSMT-780/2024-1

Metodický pokyn k zajištění **bezpečnosti ochrany zdraví** dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005-25

Metodické doporučení k bezpečnosti žáků a studentů ve školách a školských zařízeních: **Minimální standard bezpečnosti**, č.j.: 1981/5015-1

Metodické doporučení pro práci s **Individuálním výchovným programem (IVýP)** v rámci řešení rizikového chování žáků, č.j. MSMT-43301/2013

Metodické doporučení ke zřízení funkce **asistenta pedagoga**, Čj.: MSMT-7502/2015

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.:25884/2003-24

Využití **právních opatření při řešení problémového chování** žáků na školách, MŠMT, únor 2014

Pomůcka pro ředitele škol **při tvorbě školního řádu.**, č.j.MSMT-10862/2015

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu **užívání internetu**, č.j.: 11 691/2004-24

Metodický pokyn k upřesňující podmínky **činnosti středisek výchovné péče**, č.j.MSMT-7742007-24

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení **rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti** pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Odkaz na metodické pokyny MŠMT: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt> Metodický výklad k **odměňování pedagogických pracovníků a zaměstnanců škol a školských zařízení**

[Metodický výklad k odměňování pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců škol a školských zařízení a jejich zařazování do platových tříd podle katalogu prací - edu.cz](#)

Strategie

Národní strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2019 - 2027

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt>

Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji na období 2019 - 2027

https://www.msk.cz/assets/temata/skolstvi/strategie-primarni-prevence-moravskoslezsky-kraj2019-2027_nahled_web_1.pdf

Národní akční plán pro duševní zdraví 2020 - 2030

<https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/01/N%C3%A1rodn%C3%AD-ak%C4%8Dn%C3%ADpl%C3%A1n-pro-du%C5%A1evn%C3%AD-zdrav%C3%AD-2020-2030.pdf>

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 – 2027 https://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/strategie-a-plany/Narodni_strategie_20192027_fin.pdf

Národní akční plán informačního systému v závislostech na období 2024 – 2026

https://vlada.gov.cz/cz/ppov/zavislosti/strategie-a-plany/narodni-akcni-plan-informacniho-systemuv-zavislostech-napisz-na-obdobi-2024_2026-212384/

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 – 2027

<https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az2027.aspx>

Národní program řešení problematiky HIV/AIDS v České republice na období 2023 – 2027

<https://www.mzcr.cz/narodni-program-reseni-problematiky-hiv-aids-v-ceske-republice-na-obdobi2023-2027/>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023 – 2027

<https://www.rizeniskoly.cz/aktuality/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavyceske-republiky-2023-2027.a-18267.html>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v platném znění

MINISTERSTVO VNITRA

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO FINANCÍ

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

VNITŘNÍ INFORMČNÍ ZDROJE PRO TVORBU MPP

- odborná a metodická literatura v pedagogické knihovně školy
- časopis Prevence
- www stránka školy
- nástěnka k prevenci pro žáky a rodiče ve vestibulu školy

ROLE JEDNOTLIVÝCH SUBJEKTŮ

- ředitelka školy – odpovídá za podporu, vytváření a realizaci programu
- školní metodická prevence – koordinuje přípravy a realizaci programu (příloha č. 1 - Standardní činnosti metodika prevence, vyhláška č. 72/2005 Sb.)
- pedagogický sbor – jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů podle ŠVP (příloha č. 3 – Témata Prevence ve ŠVP školy)
- třídní učitelé – stěžejní úloha při naplňování MPP, mají zabezpečit prevenci rizikových forem chování ve své třídě, mapovat situaci ve třídě a dodávat podklady metodikovi prevence (třídnické hodiny)
- žáci – participují na realizaci programu
- organizace a odborníci v regionu – vstupují zvenčí s nabídkami programů

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A JEJÍ SPECIFIKA

ZŠ Neplachovice je úplná venkovská škola, kam docházejí žáci ze spádových obcí. V současné době máme patnáct tříd, s počtem 305 žáků. Tyto třídy navštěvují rovněž žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mající podpůrná opatření v rozsahu 1. až 4. stupně. Od 6. ročníku přicházejí noví žáci ze vzdálenějších obcí (Brumovice, Skrochovice, Úblo), kteří navštěvovali nižší stupeň na ZŠ Brumovice. V naší škole máme 3 žáky - cizince. Pedagogický sbor tvoří vedení školy, 20 učitelů ZŠ, jeden speciální pedagog, 7 asistentek pedagoga, z nichž 5 zastává zároveň funkci vychovatelky školní družiny, a 4 učitelky MŠ. Výhodou pro pedagogické pracovníky je určitě to, že osobně znají všechny žáky školy. Máme vypracován ŠVP s názvem Učíme se pro život.

RIZIKOVÁ MÍSTA VE ŠKOLE

Míst pro výskyt nežádoucího chování žáků je několik: šatny, WC, vestibul školy, prostory u zastávky autobusu a blízké okolí školy.

MONITORING

Třídní učitelé zodpovídají za své třídní kolektivy. Ke konci školního roku mapují situaci ve svých třídách a materiál předávají k dalšímu zpracování metodikovi prevence.

SPECIFICKÉ CÍLE A CÍLOVÉ SKUPINY

Specifické cíle jsme stanovili už v předešlých plánech, a protože jde o cíle dlouhodobé, budeme pokračovat v jejich realizaci.

Soustředíme se na otázky vztahů mezi žáky, agresivity, vulgárního vyjadřování, ničení školního majetku, školního násilí, dále na problematiku závislosti na kouření a alkoholu s důrazem na jejich škodlivost. Uskutečníme besedu s odborníky na téma trestněprávní odpovědnost mládeže a na téma sexuální výchova. Zaměříme se na kvalitnější obsah třídnických hodin a na lepší součinnost žakovské rady s vedením školy a s třídními kolektivy. I letos chceme pokračovat v budování dobrého sociálního klimatu tříd. Budeme individuálně pracovat s problémovými žáky, abychom minimalizovali rizika, která by je mohla čekat při přestupu na střední školy. Zaměříme se na žáky s rizikovým chováním (záškoláky, kuřáky, děti ze sociálně nevyhovujícího rodinného prostředí apod.) a budeme se jim individuálně věnovat.

Dalším dlouhodobým specifickým cílem je rozšířit historické povědomí mladých lidí, odolnost vůči manipulativním výkladům naší nedávné minulosti a formovat jejich vlastní názory. Cílovou skupinou jsou žáci 9. třídy.

S rozvojem nových informačních technologií budeme upozorňovat děti na nebezpečí, která jim v této souvislosti hrozí, tzv. kyberšikana (bezpečné používání internetu, mobilních telefonů). Novým fenoménem je také nástup umělé inteligence. Stává se v poslední době mocnou technologií, která má nejen značný kladný potenciál, ale také své zjevné záporné stránky. Může v řadě věcí velmi pomoci, lze ji však také zneužít. Naší snahou bude upozorňovat žáky na rizika spojená s umělou inteligencí – ta může např. generovat ne zcela pravdivé informace, vymýšlet si.

NESPECIFICKÉ CÍLE A CÍLOVÉ SKUPINY

Vytvářet optimální klima ve škole, důvěru a pocit bezpečí. Žák musí vědět, na koho se může s důvěrou obrátit v případě obtíží.

Učit děti tolerovat a respektovat odlišnosti druhých.

Vychovávat ke zdravému životnímu stylu – podporovat a rozvíjet sportovní, kulturní aj. zájmové aktivity dětí a zapojit i rodiče.

Pěstovat zodpovědnost dítěte za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku.

Informovat rodiče a veřejnost o aktivitách školy spojených s prevencí.

Odhalovat skryté záškoláctví.

Cílovou skupinou jsou samozřejmě všichni žáci naší školy.

Na splnění nespecifických cílů se budou podílet všichni pedagogičtí pracovníci, plnění specifických cílů je především úkolem učitelů rodinné a občanské výchovy, výchovy ke zdraví, třídních učitelů na obou stupních, metodičky prevence, výchovné poradkyně

a odborníků. Témata prevence jsou zakomponována i ve ŠVP školy (jednotlivé ročníky – předměty, témata – viz příloha č. 3).

PŘEDPOKLÁDANÉ AKTIVITY K DOSAŽENÍ CÍLŮ

a) pro pedagogické pracovníky:

- pomocí nástěnky ve sborovně informovat o MPP a nastavených pravidlech (školní řád, krizový plán – jednotný postup při krizových situacích, o požadavcích na práci třídních učitelů, o kompetencích jednotlivých členů školního poradenského pracoviště apod.)
- účastnit se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pořádaného KVIC, případně jinými subjekty, k problematice rizikového chování, mravní a právní výchovy
- spolupráce metodičky prevence s vedením školy, výchovnou poradkyní, speciálními pedagogy (poradenské služby ve škole) a spolupráce všech pedagogických pracovníků s cílem podchytit žáky se sklony k užívání návykových látek, se sklony k patologickému chování
- účast metodičky prevence na schůzkách s oblastní metodičkou prevence a předávání informací členům pedagogického sboru
- metodička prevence sleduje aktuální otázky prevence v časopise „Prevence“, informuje o novinkách ostatní pedagogické pracovníky, využívá materiály z časopisu pro práci s dětmi i svou vlastní

b) pro žáky:

- pomocí nástěnky ve vestibulu školy a prostřednictvím Školy OnLine nadále seznamovat žáky i rodiče s aktuálními otázkami prevence rizikového chování, informovat o zdravém životním stylu, sportovních aj. volnočasových aktivitách; jsou aktualizována důležitá telefonní čísla pro volání v krizových situacích (Příloha č. 4 – Důležitá telefonní čísla)
- zaměřit se na volnočasové aktivity dětí: pravidelné – práce v zájmových kroužcích vedených pedagogickými i nepedagogickými pracovníky ve škole i mimo ni; jednorázové – organizovat víkendové turistické výlety, besídky, školní akademii aj. akce pro třídní kolektivy
- besedy s odborníky pro žáky
- prezentace nahrávek s protidrogovou tematikou a rozbor situací
- ankety a neformální besedy se žáky na témata:
 - sexuální zneužívání, rizikové sexuální chování
 - odmítnutí návykových látek – umění říci ne
 - zdravotní rizika kouření a konzumace alkoholu
 - projevy rasismu a intolerance
 - šikana
 - porušování zákona, kriminalita, vandalismus
 - kyberšikana
 - umělá inteligence – její klady a zápory
 - virtuální drogy, patologické hráčství

- upevňování přátelských vztahů mezi dětmi, úcta k druhým, tolerance, sebeúcta, posilování duševní odolnosti proti stresu
- dítě v ohrožení – jak postupovat při kontaktu s cizí osobou

c) pro rodiče a veřejnost:

- spolupráce školy se Sdružením rodičů, rodiči, MŠ Neplachovice, Holasovice a Loděnice, s obecními úřady, s místními organizacemi (Sokol, Zahrádkáři apod.) při akcích pořádaných pro děti, rodiče a ostatní občany
- informovat rodiče o preventivní strategii školy, o školním řádu a možnosti využití poradenských služeb (webové stránky školy, nástěnka ve vestibulu školy, žákovské knížky, webový školní informační systém Škola OnLine apod.)
- zorganizovat besedu s odborníkem na kyberšikanu

DOKUMENTACE

Školní metodická prevence si vede deník, kde průběžně zaznamenává uskutečněné aktivity a zpětnou vazbu na ně, výchovná poradkyně vede záznamy o rozhovorech se žáky a rodiči, v závěru roku vypracovává metodická prevence Zprávu o plnění MPP za daný školní rok, která se stává součástí Výroční zprávy školy. (Příloha č. 3 – Zpráva o plnění MPP ve školním roce 2024/2025).

VYHODNOCOVÁNÍ PROGRAMU

Na poradách a pedagogických radách budeme vyhodnocovat úspěšnost práce, konzultovat případné nedostatky a nové podněty pedagogů. Do realizace aktivit školy zapojíme co největší počet žáků. O všech aktivitách budeme pravidelně informovat rodiče a snažit se u nich vzbudit větší zájem o dění ve škole, podle jejich potřeb poskytovat poradenské služby.

Na konci školního roku vyhodnotíme náš preventivní program. Preventivní opatření máme podchycena i ve školním řádu. Podkladem pro hodnocení budou všechny uskutečněné aktivity, pozorování, srovnání množství řešených problémů proti minulému školnímu roku.

Zpracovala:

Mgr. Renata Schreierová, školní metodická prevence

Vzdělání:

- FF UP Olomouc – učitelství RJ, D
- PF UP Olomouc – učitelství ČJ
- Studium k výkonu specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů
- řada krátkodobých seminářů a přednášek s preventivní tematikou

V Neplachovicích 9. 9. 2025

Seznam příloh

Příloha č. 1: Standardní činnosti metodika prevence

Příloha č. 2: Témata prevence v ŠVP školy

Příloha č. 3: Důležitá telefonní čísla. Na koho se obrátit o pomoc (samostatná část)

Příloha č. 4: Zpráva o plnění MPP ve školním roce 2024-2025

Příloha č. 5: Krizový plán školy

Příloha č. 1

Standardní činnosti metodika prevence

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, v platném znění

Metodické a koordinační činnosti

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.
2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.
7. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
8. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
9. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
10. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.

3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Poradenské činnosti

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Příloha č. 2

Témata prevence obsažená ve ŠVP Učíme se pro život

1. třída – český jazyk

Naslouchání

Základní komunikační pravidla (pozdrav, oslovení, prosba, omluva)

Zdvořilé vystupování

Základní hygienické návyky

Mimojazykové prostředky (gesta, mimika)

2. třída – český jazyk

Osobnostní rozvoj, kreativita, rozvoj schopností poznávání, základní komunikační schopnosti

3. třída – český jazyk

Lidské vztahy, základní komunikační pravidla

4. třída – český jazyk

Sebepoznání a sebepojetí

Zdvořilé vystupování

Etnický původ

5. třída – český jazyk

Věcné naslouchání, rozvoj schopnosti poznávání

Kritické vnímání mediálních sdělení

Mimojazykové prostředky dorozumívání

Vyjadřování závislé na komunikační situaci

6. třída – český jazyk

Zpráva, oznámení – fungování a vliv médií

Člověk ve společnosti – pozdravy, vyřizování vzkazů, získávání informací

7. třída – český jazyk

Představování, vystupování v obchodě, u lékaře, v kině

8. třída – český jazyk

Zásady dorozumívání – komunikativní normy, zásady kultivovaného projevu

Vliv médií ve společnosti, jednání a chování na úřadech, návštěvách

9. třída – český jazyk

Diskuse

Naslouchání – praktické (výchova k empatii), věcné (soustředěné, aktivní), kritické

Manipulativní působení projevu

8. a 9. třída – literární výchova

Jednání postav v konfliktních situacích

Hodnotná a konzumní četba

3. třída – anglický jazyk

Osobnostní rozvoj – pravidla komunikace v běžných situacích

Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, občanská společnost a škola

Evropa a svět nás zajímá – multikulturalita

rodina, volný čas, domov, škola

4. třída – anglický jazyk

Tradice, svátky a zvyky, volný čas a zájmová činnost

Objevujeme Evropu a svět

Pravidla komunikace (pozdrav, poděkování, představování, omluva, žádost)

Vnímání mediálních sdělení

6. třída – anglický jazyk

Domov, rodina, volný čas, sport, cestování

Člověk a společnost – vztahy mezi lidmi, zdravý životní styl, komunikace, sociokulturní prostředí

4. a 6. třída – informatika

Informace, informační zdroje, využití informačních technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci se světem

Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním počítačové techniky

Ochrana soukromí a identity – prevence

Metody a nástroje vyhledávání informací, tvorba mediálních sdělení

7. a 9. třída – informatika (volitelný předmět)

Ochrana práv k duševnímu vlastnictví

Informační etika

Kyberšikana

1. třída – prvouka

Domov – prostředí domova, školy, bezpečná cesta do školy

Postavení jedince v rodině (mezilidské vztahy), současnost a minulost v našem životě

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (vztah člověka k přírodě)

Péče o zdraví, zdravá výživa (denní režim), osobní bezpečí (bezpečné chování, bezpečné chování v silničním provozu), situace hromadného ohrožení

2. třída – prvouka

Domov – region, ve kterém žijeme

Rodina (život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, průběh lidského života, ochrana přírody, lidské tělo)

Péče o zdraví (psychohygiena, první pomoc, osobní bezpečí – krizové situace, situace hromadného ohrožení)

3. třída – prvouka

Domov, obec, okolní krajina – lidské aktivity a životní prostředí, ohleduplné chování k přírodě a ochran přírod

Rodina, mezilidské vztahy, zájmové spolky, chování lidí – vlastnosti, pravidla slušného chování, průběh lidského života

Lidské tělo – péče o zdraví, úraz, osobní bezpečí, služby odborné pomoci

Bezpečné chování v silničním provozu

4. třída – přírodověda

Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým

Chování lidí – pravidla slušného chování, vlastnosti

Právo a spravedlnost – principy demokracie, základní lidská práva, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy

Základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí

Ohleduplné chování k přírodě – odpovědnost lidí, likvidace odpadů

Péče o zdraví – denní režim, pohybový režim, duševní hygiena (stres a jeho rizika), zdravá strava, vliv reklamy

Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci

Bezpečné chování v silničním provozu v roli cyklisty, drobné úrazy, první pomoc

5. třída – přírodověda

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, živelné pohromy a ekologické katastrofy, situace hromadného ohrožení

Lidské tělo – pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince

Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače

Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy (rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etické stránky sexuality, AIDS/HIV – cesty přenosu)

4. třída – vlastivěda

Evropa a svět – evropské státy, EU, cestování

Naše vlast, domov, krajina – vztah člověka k prostředí, národ, právo a spravedlnost, demokracie, státní svátky, významné dny, tradice

Současnost a minulost v našem životě

5. třída – vlastivěda

Základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí

Kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
Soužití lidí – společný „evropský dům“
Současnost a minulost v našem životě- proměny způsobu života

7. třída – přírodopis

Ochrana přírody a životního prostředí

8. třída – přírodopis

Nemoci, úrazy a prevence

Životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka

Lidské tělo, sexualita, antikoncepce

9. třída – přírodopis

Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení

8. třída – dějepis

Totalitní systémy – důsledky pro svět

9. třída – dějepis

Politické proudy, kulturní rozrůzněnost doby, problémy současnosti

Xenofobie

9. třída – chemie

Chemický průmysl – léčiva, návykové látky

9. třída – zeměpis

Globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální proměny současného světa, urbanizace, životní úroveň, hlavní světová konfliktní ohniska, vztah příroda a společnost

Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy

1. a 5. třída – tělesná výchova

Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim

Zdravotně zaměřené činnosti

Turistika a pobyt v přírodě – táboření, chování v přírodě

Plavání – hygiena plavání, bezpečnost

Základy her – spolupráce ve hře, pravidla fair play, olympijské ideály

Hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc

6. a 7. třída – tělesná výchova

Zdravý životní styl – vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne

Hygiena – škodlivý vliv kouření, pití alkoholu, používání drog, volný čas

Způsob chování při pobytu v různých prostředích a podmínkách

První pomoc
Zásady fair play

8. a 9. třída – tělesná výchova

Sebekontrola

Pozitivní životní cíle a hodnoty – nejčastěji využívané návykové látky, doping, prostředí a zdraví

1. a 5. třída – pracovní činnosti

Lidové zvyky, tradice, řemesla

Zásady hygieny a bezpečnosti práce, tvorba a ochrana životního prostředí

6. a 7. třída – praktické činnosti

Léčivé rostliny a zdraví člověka

Jídelníček – zdravá strava, reklama a zdraví, poruchy příjmu potravy

8. a 9. třída – praktické činnosti

Volba profesní orientace – poradenské služby, sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti

6. třída – výchova k občanství

Naše vlast – vlast a vlastenectví

Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, masmédia

Lidská setkání – rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé, mezilidská komunikace

Zásady lidského soužití – pravidla chování, spolupráce, naše škola (práva a povinnosti)

Majetek a vlastnictví

7. třída – výchova k občanství

Zásady lidského soužití – mravnost a morálka, svoboda

Vztahy mezi lidmi – konflikty

Podobnost a odlišnost lidí – vlastnosti, dovednosti, charakter, schopnosti

Vnitřní svět člověka – posuzování sebe a druhých, systém osobních hodnot

Osobní rozvoj – sebe změna, význam aktivity

Právní základy státu

Lidská práva – protiprávní jednání, porušování předpisů silničního provozu

Globalizace

8. třída – výchova k občanství

Vztahy mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti, projevy nesnášenlivosti

Podobnost a odlišnost lidí

Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání skutečnosti, osobností rozvoj, význam motivace, vůle a osobní kázeň

Právo v každodenním životě

Evropská integrace – EU, globalizace (klady a zápory)

9. třída – výchova k občanství

Vztahy mezi lidmi – projevy lidské nesnášenlivosti

Podobnost a odlišnost lidí – osobní potenciál

Vnitřní svět člověka - sebehodnocení

Osobnostní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektivy, adaptace na životní změny

Principy demokracie – sociální dialog

Právní řád ČR - právo v každodenním životě, protiprávní jednání, porušování práv k duševnímu vlastnictví

6. třída – výchova ke zdraví

Osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace

Morální rozvoj

Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy ve dvojici, vztahy v prostředí komunity

Zdravý způsob života a péče o zdraví – výživa a zdraví, režim dne, tělesná a duševní hygiena

Změna v životě člověka a jejich reflexe

7. třída – výchova ke zdraví

Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace činností a chování

Hodnota a podpora zdraví

Zdravý způsob života a péče o zdraví

Změna v životě člověka – sexuální dospívání a reprodukční zdraví

8. třída – výchova ke zdraví

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – stres, civilizační choroby, autodestruktivní závislosti, skryté formy individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, manipulační reklama a informace, bezpečné chování, ochrana člověka za mimořádných situací.

Příloha č. 3 – samostatná část (viz nástěnka sborovna a vestibul školy)

Důležitá telefonní čísla. Na koho se obrátit o pomoc.

ZPRÁVA O PLNĚNÍ MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

ZŠ a MŠ NEPLACHOVICE

školní rok 2024 - 2025

MPP je vypracován na každý školní rok. Jsou v něm vytýčeny cíle nespecifické (utváření optimálního klimatu ve škole, výchova ke zdravému životnímu stylu). Daří se nám zapojit děti a jejich rodiče do volnočasových aktivit. O tom svědčí účast našich žáků na kulturních vystoupeních pro veřejnost, v soutěžích, olympiádách, kroužcích, na divadelních představeních, na besídkách pro rodiče, víkendových výletech, ekologických a sportovních aktivitách.

V plánu jsou také stanoveny cíle specifické, zaměřené na aktuální problémy ve třídě nebo ve skupinách žáků.

Uskutečněné aktivity

Adaptační týdenní kurz pro žáky 5. a 6. tříd - proběhl letos ve Zlatých Horách (penzion Maya; téma Piráti z Karibiku).

Projektový den – Podzim – 4. třída – propojení digitálních technologií, kreativity a podzimních témat přímo v přírodě. (aplikace KAHOOT, Freeform).

Cyklistické kurzy 8. a 9. tříd (třídní). Poznávání regionu a fyzická zdatnost.

Benefiční halloweenské odpoledne pro celou rodinu (prodejní jarmark, kavárnička, tvořivé dílny, únikovka). Výtěžek 120 000 Kč věnován na obnovu ZŠ a MŠ Brantice po povodních.

Turistický kroužek KNOT – řada víkendových výletů (Lysá hora, arboretum Nový Dvůr, Pustevny, údolí Moravice, Hřčava).

Pobyty v přírodě 1. – 9. ročníky – utužování třídních kolektivů.

Evropský den jazyků na 2. stupni – formou soutěže dvojic v zámeckém parku – fyzická zdatnost a znalosti o evropských státech.

Evropský den jazyků na 1. stupni – zaměřený na rozvoj digitálních kompetencí pomocí internetových aplikací. Dvojice vyhledávaly informace o jednotlivých státech a ty prezentovaly.

Branný závod Wolfram – účast žáků 9. tříd v krajském finále ve vojenském prostoru Libavá.

Pouštění draků – společná akce 1. a 9. tříd.

Výlet 9. tříd do Prahy (podzimní exkurze v hlavním městě s návštěvou divadla).

Podpora biodiverzity – výroba hmyzích domků v pracovních činnostech. Žáci 7. tříd.

Veletrh povolání – návštěva žáků 9. tříd na akci k volbě povolání ve Víceúčelové hale v Opavě.

Podzimní sběr papíru – organizuje žákovská rada. Část výtěžku darována postiženému chlapci z Holasovic).

Halloweenská únikovka – projektový den Žárovičky pro nižší stupeň.

Halloween – projektový den na 1. stupni.

Dopravní výchova – 4. třídy – kurz a závěrečné zkoušky v Krnově na dopravním hřišti se získáním cyklistického průkazu.

Kroužek Školní televize – zprostředkuje informace ze života školy – o tvorbu a správu žákovského webu se starají žáci.

Halloweenská diskotéka – o organizaci se starají žáci 9. tříd – výzdoba, program pro děti 1. i 2. stupně.

Den válečných veteránů – pietní akce na místním hřbitově za účasti žáků 9. tříd.

Zapojení do projektu e Twinning – portál slouží k projektovému vyučování mezi partnerskými školami v Evropě; kroužek se zapojuje do řady aktivit – práce na projektech. Přespávačky s e Twinningem ve škole. Rozvoj komunikačních a prezentačních dovedností. Projekt Hravě zdravě – správný životní styl.

Svatý Martin ve 4. třídě – udržování tradic.

Bezpečí na internetu – přednáška o rizicích kyberšikany pro žáky 5. a 6. tříd (Poradna pro primární prevenci Ostrava).

Poruchy příjmu potravy – přednáška žáků Slezského gymnázia v Opavě pro naše žáky 8. tříd.

Zemský archiv v Opavě – přednáška v archivu pro žáky 8. tříd

Mikulášská nadílka – žáci 9. tříd rozdávali balíčky dětem z MŠ a na nižším stupni.

Mikulášské dopoledne ve 4. třídě – práce s robotickými pomocníky – ozoboty. Pečení, hra na hudební nástroje.

Exkurze do vánoční Olomouce – víkendová akce s rodiči.

Adventní Ostrava – exkurze na Slezskoostavský hrad – výstava betlémů, na vánoční trhy – 7. třídy.

Vánoční Ostrava – Velký svět techniky – výstava Imaginárium bratří Formanů. Vánoční trhy – 9. třídy.

Kulturní vystoupení dramatického kroužku, kroužku flétny, pěveckého sboru – v MŠ, pro důchodce apod.

Advent na zámku v Neplachovicích – kulturní vystoupení žáků školy na víkendové akci pořádané OÚ v Neplachovicích, výstava výtvarných žákovských prací.

Listování s knihou Eliáš a babička z vajíčka – pro nižší stupeň.

Listování s knihou Dračí polévka – pro vyšší stupeň – dramatizace ukázek z daných knih v podání herců Lukáše Hejlíka a Petry Bučkové. Zaměřeno na téma xenofobie, lidských vztahů.

Soutěže Bridge builder a Bricks game na SPŠ stavební v Opavě. Týmová spolupráce.

Divadelní představení v angličtině - Canterburské povídky pro žáky 8. tříd.

Divadelní představení v kině Mír v angličtině pro žáky 8. tříd – Divadelní centrum Zlín.

Návštěva Muzea patologie ve Slezské nemocnici v Opavě - 8. třídy.

Hygiena rukou – přednáška o správném mytí rukou ve Slezské nemocnici v Opavě.

Návštěva žáků 6. třídy v Charitě Opava – pomoc handicapovaným osobám, empatie.

Vánoční den s Žárovkou – projektový den na vyšším stupni – 8 stanovišť zaměřených na vánoční tematiku.

Vánoční pečení perníčků v 5. třídě.

Vánoční turnaj v míčových hrách – pro vyšší stupeň.

Vánoční tvoření ve školní družině.

(Pod)zimní sudoku – korespondenční soutěž – žáci 9. tříd.

Soutěž o nejhezčí vánoční stromek – pořádala zahrada Flora Úvalno – zapojení žáků vyššího stupně – umístění na 2. místě ze základních škol v okrese.

Účast našich žáků na Tříkrálových sbírkách – pomoc Charitě Opava.

Kulturní vystoupení našeho pěveckého sboru, flétnistů na sobotním koncertu sv. Jana křtitele v Neplachovicích.

Bubnování pro něžné ruce – kurz pro žáky nižšího stupně – týmová spolupráce.

Školní ples – spolupráce s rodiči – výzdoba sálu výtvarnými pracemi.

Pololetní laťka – soutěž ve skoku vysokém.

Bruslení v Krnově – sobotní akce žáků, rodičů a učitelů.

Svátek sv. Valentýna – akce žakovské rady Žárovka – předávání valentýnek.

Pyžamový den – pro žáky nižšího stupně – pořádala žakovská rada Žárovička.

Barevný týden – pro žáky vyššího stupně – pořádala žakovská rada Žárovka.

Čisté ruce – lektorky ze Slezské nemocnice v Opavě připravily pro žáky školy zajímavé přednášky o hygieně.

Výstava Ligy proti rakovině – preventivní projekt neziskové organizace na naší škole. Panely ve vestibulu školy, pracovní listy a propagační materiály.

Flora Úvalno – exkurze žáků 7. tříd na výstavu motýlů a orchidejí.

Jaro – projektový den ve 4. třídě.

Vystoupení našeho pěveckého sboru na koncertě s Naomi Faran z Izraele – projekt Hudba bez hranic – 180 dětí základních škol okresu Opava v kostele sv. Václava.

Kapuce od mikiny – autorské čtení – povídka Hněv od A. Goldflama - pro žáky 8. tříd – lektorky z MAS Opavsko – emoce, vztah s rodiči.

Exkurze 5. třída do planetária v Ostravě.

Dny on-line – vystřídalý dny off-line. Zacházení s moderními technologiemi – virtuální brýle, beeboty apod.

Jak se dřív žilo – návštěva žáků 6. třídy v muzeu Slezský venkov v Holasovicích.

Vystoupení žáků v kině v Holasovicích k výročí úmrtí hudebního skladatele P. Křížkovského s výstavkou žakovských výtvarných prací žáků.

Divadelní představení ve Slezském divadle v Opavě a v loutkovém divadle – pro žáky během školního roku (Věc Makropulos, Už je tady zas, Noc na Karlštejně, Babička drsňačka, Broučci aj.).

V rámci projektu Hasík seznámili hasiči z Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje druháčky a šestáky s náročnou a zodpovědnou prací hasičů. Hasiči dětem ukázali svou výstroj a pracovní pomůcky. Žáci zhlédli i zajímavé video, kde získali informace o tom, jak se zachovat v krizových situacích.

Lyžařské kurzy pro žáky 7., 8. a 9. tříd – stmelování kolektivu. Letos pro zájemce i v Rakousku.

Velikonoční jarmark na zámku v Neplachovicích – kulturní vystoupení žáků pro veřejnost, výstava výtvarných prací žáků.

Hon na velikonoční vejce – soutěž pro žáky 1. a 2. stupně v zámku – pořádala Žárovka.

Školičky – adaptace budoucích prvňáčků na školní prostředí.

Účast v okresním finále McDonad's Cupu.

Zdraví a spánek – anketa a následná beseda se žáky 7. tříd.

Exkurze do Vídně – pro žáky 8. a 9. tříd.

Uklidme Česko – Uklidme naši obec – společně s rodiči zapojení žáků do celorepublikové akce.

Den Země - úklid v okolí školy a v okolních obcích.

Pálení čarodějnic – projektový den ve 4. třídě.

Branný závod a orientační běh pro žáky 5 - 8. tříd připravili deváťáci.

Branná soutěž WOLFRAM – organizuje Armáda ČR – z 28 týmů jsme obsadili 1. a 2. místo. Postup do krajského kola.

Soudní jednání na Okresním soudě v Opavě – žáci 8. A – účast na veřejném soudním jednání.

Zdravá výživa, zdravé potraviny, pitný režim – pro 6. a 7. třídy – tři preventivní programy – pracovníci z Oddělení hygieny dětí a mládeže v Opavě.

Dopravní výchova – pro žáky 4. tříd – dopravní hřiště v Krnově.

Výlet žákovské rady Žárovky – za odměnu za celoroční práci – aquapark Bruntál.

Výlet žákovské rady Žárovičky – Krnov

Návštěva žáků 5. třídy ZŠ Brumovice v naší škole – první seznámení se s novými spolužáky a prostředím školy.

Škola v přírodě – dva turnusy pro žáky nižšího stupně. Zlaté Hory – penzion Maya – téma: Jak vycvičit draka a Dobrodružství v době ledové.

Pasování na Rytíře řádu čtenářského – 1. třída – pravidelné návštěvy Místní knihovny P. Křížkovského zakončené slavnostním ceremoniálem za účasti rodičů.

Dětský den – organizují žáci 9. tříd pro MŠ, žáky nižšího a vyššího stupně.

Olympijský den pro 1. a 2. stupeň – organizují učitelé TV a žáci 9. tříd. Smysl pro fair play.

Školní výlety.

Exkurze v Památníku 2. světové války v Hrabyni – 9. třídy.

Rodiče a prevence – přes on-line školu informujeme rodiče o rizikovém chování v online prostředí, doporučujeme např. Projekt E-bezpečí, který realizuje Centrum prevence rizikové virtuální komunikace PF Univerzity Palackého v Olomouci.

Témata prevence jsou zakomponována v našem ŠVP „Učíme se pro život“ a učitelé je zařazují do výuky podle svých tematických plánů.

Ve vestibulu školy je nástěnka zaměřená na prevenci (důležitá telefonní čísla a aktuality).

Odebíráme časopis Prevence, kde je řada námětů a aktuálních informací k prevenci.

Na plnění programu prevence se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci, všechny problémy se snažíme řešit neodkladně. Dobrá je spolupráce pedagogických pracovníků – rychlá informovanost o negativních jevech a rychlé řešení. Poskytujeme školské poradenské služby. Naši pedagogičtí pracovníci se vzdělávají v oblasti prevence (různá školení KVIC, Krajská konference k prevenci rizikových forem chování v Malenovicích, apod.). Metodická prevence se pravidelně účastní schůzek metodiků prevence.

V Neplachovicích 23. 6. 2025

Mgr. Renata Schreierová

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Manuál – Co dělat když ...

Často, když ve škole nastane krizová situace, jsou učitelé bezradní nebo nejistí, jak se zachovat v dané situaci. Při tvorbě manuálu jsem prostudovala přílohy k Metodickému pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních a vycházela z jejich doporučení. S tímto manuálem, jakýmsi krizovým plánem, by se měli seznámit všichni pracovníci školy.

Užívání návykových látek (OPL, alkoholu a tabáku) osobami mladšími 18 let je považováno za nebezpečné chování. Užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti není přípustné.

Všichni zaměstnanci školy mají **oznamovací povinnost** k řediteli školy v případě, kdy žáci omamné látky užívají, distribuují, nebo u sebe přechovávají.

Na každé škole by měl být vypracován jednotný postup pro případ, kdy situace v realitě nastane. Měl by být jakýmsi vodítkem, které poslouží při řešení situace.

a) Co dělat, když je žák přistižen při konzumaci a držení tabákových výrobků:

- tabákový výrobek žákovi odebrat
- sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka (datum, čas, od koho má tabákový výrobek) a založit do agendy metodika prevence
- třídní učitel informuje zákonné zástupce žáka
- vyvodit sankce stanovené školním řádem
- zadržené věci vrátit zákonným zástupcům na základě protokolu
- při opakovaném jednání vyrozumí škola OSPOD

b) Co dělat, když je žák přistižen při konzumaci a držení alkoholu:

- alkohol žákovi odebrat
- podle závažnosti momentálního stavu žáka pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí
- pokud je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, volá škola lékařskou službu první pomoci (pokud by dítě odmítli odvézt, žádáme od nich písemné vyjádření)
- jestliže nehrozí akutní nebezpečí, sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka (datum, čas, odkud má alkohol), který založí metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy
- v případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonné zástupce a vyzve je, aby si žáka vyzvedli
- pokud není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů

- zákonným zástupcům ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, když je žák schopen výuky
- v případě zájmu zákonných zástupců poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci
- vyvodit sankce stanovené školním řádem

c) Co dělat, když je žák přistižen při konzumaci omamných a psychotropních látek (dále jen OPL):

- látku žákovi odebrat
- podle závažnosti momentálního stavu žáka pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí
- pokud je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, volá škola lékařskou službu první pomoci (pokud by dítě odmítli odvézt, žádáme od nich písemné vyjádření)
- jestliže nehrozí akutní nebezpečí, sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka (datum, čas, odkud má OPL), který založí metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy
- v případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonné zástupce a vyzve je, aby si žáka vyzvedli
- pokud není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů
- zákonným zástupcům ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, když je žák schopen výuky
- škola splní svou oznamovací povinnost – nahlásí věc OSPOD
- v případě zájmu zákonných zástupců poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci
- vyvodit sankce stanovené školním řádem

d) Co dělat, když žák přináší do školy OPL a předává je spolužákům:

- taková osoba je distributor a dopouští se závažného trestného činu
- oznámíme to neprodleně Policii ČR
- oznámíme to zákonným zástupcům a OSPOD
- vyvodit sankce stanovené školním řádem

e) Co dělat, když ve škole nalezneme látku, kterou považujeme za OPL:

- dále s ní nemanipulujeme, nezkoumáme
- o nález uvědomíme vedení školy
- za přítomnosti dalšího pracovníka školy látku vložíme do obálky, přelepíme, přelep, opatříme razítkem školy a podpisy, datem, časem, místem nález a uložíme do trezoru
- o nález vyrozumíme Policii ČR

f) Co dělat, když u žáka nalezneme látku, kterou považujeme za OPL:

- dále s ní nemanipulujeme, nezkoumáme
- o nález uveřejníme vedení školy
- o nález sepišeme stručný záznam (datum, čas, místo, jméno žáka), zápis podepíše žák, u kterého byla látka nalezena nebo který ji odevzdal; pokud odmítne podepsat, uvedeme to do záznamu
- zápisu a rozhovoru je přítomen i ředitel školy nebo zástupce
- o nález vyrozumíme Policii ČR, která provede identifikaci látky a vyrozumí zákonné zástupce

g) Co dělat, když žák nahlásí krádež:

- o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného
- věc ohlásit Policii ČR, nebo poučit poškozeného (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost
- v případě, že je pachatel znám, je třeba nahlásit věc OSPOD a současně předat Policii ČR (uvést v řádu školy, že krádež je protiprávním jednáním, upozornit žáky a zákonné zástupce, že cenné věci nemají do školy nosit, přesto se nelze odpovědnosti za škodu jednostranně zprostit a za tyto věci se odpovídá do výše 5000Kč (§ 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb.))

h) Co dělat při vzniku škody:

- jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka
- na viníkovi (jeho zákonném zástupci) může škola vymáhat náhradu škody, kterou způsobil úmyslně či z nedbalosti
- v případě, že nedojde k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou

i) Co dělat při neomluvené absenci:

- O neomluvené či zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce.
- Neomluvenou nepřítomnost do součtu deseti hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce žáka pozván prostřednictvím žákovské knížky, telefonického rozhovoru či doporučeným dopisem.
- Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem žáka. Zákonný zástupce žáka zápis podepíše a obdrží kopii zápisu.

- Při počtu neomluvených hodin nad 10 svolává ředitel školy výchovnou komisi. Pozvání zákonných zástupců na jednání se provádí buď prostřednictvím žákovské knížky, telefonicky či doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis, které zúčastněné osoby podepíší.
- V případě, že neomluvená absence žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy bezodkladně pošle oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy (zákon 359/199 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, §6 a 10)

j) Co dělat při podezření na šikanu:

- napomenutí třídního učitele, DTU, DŘŠ, snížená známka z chování
- doporučit rodičům oběti i agresora návštěvu v poradenském či jiném zařízení
- doporučit rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového zařízení SVP, diagnostického ústavu
- podání návrhu OSPOD k zahájení řízení předběžného opatření či ústavní výchovy
- pokud došlo k závažnějšímu případu šikanování – vyrozumět policii

k) Co dělat, když se do školy dostaví policista:

- policista se po vstupu do školy ohlásí u ředitele
- představí se, jasně sdělí, proč přišel, co potřebuje a na základě čeho
- svou příslušnost k policii prokazuje stejnokrojem s identifikačním číslem nebo služebním průkazem a odznakem služby kriminální policie
- požádá ředitele o přítomnost další osoby – pedagoga (při rozhovoru s dítětem mladší 15-ti let bude pedagog vždy přítomen)
- v případě potřeby může policista odvést i dítě mladší 15-ti let ze školy
- pokud máme o policistovi nějaké pochybnosti, ověříme si jeho informace telefonicky na jeho pracovišti
- po celou dobu úkonu – odvedení, naložení do auta, převozu na služebnu, výslechu – musí být přítomna další (třetí) osoba (může to být učitel – záleží na domluvě)
- důležité je se domluvit, kam policisté dítě vrátí – zda do školy či zákonným zástupcům, a kdy
- kdo z vyučování dítě omluví, neřešíme, je prostě omluveno, protože uposlechlo pokynů policisty
- o veškerých událostech vyhotovíme zápis s časovými údaji a uložíme do agendy metodika prevence
- předem vyrozumíme rodiče, telefonicky (tuto povinnost má policista i škola)
- rodič nemusí být výslechu přítomen